

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Kulturbyrån, U3

Beslutande
Vicepresident
Annika Hambrudd

Föredragande
Landskapsantikvarie
Viveka Löndahl

Justerat
Omedelbart

Nr 60

Uppdaterad filmstrategi
ÅLR 2025/3503

Beslut

Ålands landskapsregering beslöt uppdatera filmstrategin enligt **bilaga 1, U325E15**.

Nr 61

Filmkommissionärsverksamhet, avtal
ÅLR 2025/3504
138 U3

Beslut

Ålands landskapsregering beslöt ingå avtal med Visit Åland i enlighet med 2025 års budget för att överföra ansvaret för filmkommissionärsverksamheten från Kulturbyrån till Visit Åland (Avtal om filmkommissionärsverksamhet, enligt **bilaga 2, U325E15**).

I samband med detta överförs 61 000 euro årligen, finansierade genom PAF-medel, från Kulturbyråns budgetmoment 51 600 till Visit Åland rf för att täcka kostnaderna för uppdraget under förutsättning att Ålands lagting beviljar medel.

Filmkommissionärstjänsten har tidigare varit placerad vid Kulturbyrån under landskapsregeringen. Tjänsten innefattar administrativa uppgifter, budgetansvar samt arbete under oönskade arbetstider. Filmkommissionären deltar i landskapsregeringens sakkunnigmöten gällande ansökningar om filmstöd och ansvarar för att marknadsföra Åland som inspelningsregion, bistå filmproducenter med planering, tillståndsärenden och kontakter med lokala aktörer. Tjänsten innefattar även deltagande i internationella evenemang och filmfestival såsom Berlinale, Cannes Film Festival och BFI London Film Festival, samt ansvar för Åland Film Commissions digitala närvaro.

Genom att placera filmkommissionärsverksamheten hos Visit Åland stärker landskapsregeringen arbetet med att öka Ålands synlighet internationellt och främja

besöksnäringen genom filmproduktion och fotspårsturism. Det arbete som inletts inom Kulturbyrån, inklusive nätverksbyggande och utveckling av finansieringsstrukturer, ska bevaras och vidareutvecklas inom ramen för Visit Ålands verksamhet.

ÅLR 2025/3503

FILMSTRATEGI ÅLAND, 2025 - 2030

Filmproduktion är en global industri som driver innovation, skapar jobb och stärker lokala ekonomier. Genom att på olika sätt investera i filmproduktion och skapa attraktiva stödmodeller kan en destination stärka sin position som en attraktiv inspelningsplats. Åland har stor potential som inspelningsplats för film, TV och reklamproduktion. Med sin storslagna natur, sitt unika kulturarv, en engagerad lokalbefolkning och sin närhet till både Sverige och Finland erbjuder Åland en attraktiv miljö för filmare.

Filmstrategi Åland syftar till att stärka Ålands position som en dynamisk och filmvänlig region. Genom att utveckla attraktiva finansieringsmodeller och smidig infrastruktur samt stödja lokala filmaktörer och marknadsföra Åland som inspelningsplats skapas förutsättningar för en växande och hållbar filmindustri. Målet är att locka fler produktioner, stimulera den kreativa sektorn och samtidigt bidra till den åländska ekonomin och besöksnäringen.

Med fokus på samverkan, kreativitet, kompetens och rätt resurser ska Åland etablera sig i nationella, nordiska och internationella filmsammanhang, både som inspelningsplats och som en lösningsfokuserad aktör att räkna med inom den audiovisuella sektorn.

VISION

Åland ska vara en etablerad och kreativ knutpunkt för filmproduktion, där unika miljöer, professionell kompetens och flexibla lösningar lockar både lokala och internationella filmprojekt år 2025 – 2030.

BAKGRUND

År 2014 tillsatte Ålands landskapsregering en arbetsgrupp med uppgift att utarbeta förslag till hur den åländska filmproduktionen kan stimuleras. Utgående från arbetsgruppens betänkande tillsattes Ålands film- och medienämnd 2016 som en sakkunnig nämnd under Ålands kulturdelegation. Åland Film Commission inrättades 2017.

SYFTE

Filmstrategi Åland är ett vägledande dokument med syfte att stärka och utveckla produktionen av rörligt innehåll. Den bygger på tre centrala perspektiv: näringsliv, kultur och utbildning.

MÅLSÄTTNING

Målet är att skapa optimala förutsättningar för filmproduktion på Åland och därigenom stärka landskapets konkurrenskraft inom film. Detta ska i sin tur stimulera det lokala näringslivet, generera fler arbetstillfällen, öka kännedomen om Åland och bidra till destinationsutveckling.

Åland Film Commission ska:

- anpassa och optimera en stödmodell som gör Åland till en ekonomiskt attraktiv inspelningsplats
- förbättra infrastrukturen och processerna som möjliggör smidiga och effektiva produktioner
- initiera, upprätthålla och fördjupa samarbete med relevanta aktörer både lokalt och internationellt
- främja utbildningsinitiativ som ökar och säkerställer kompetensen hos lokala filmarbetare
- aktivt marknadsföra Åland i nationella, nordiska och internationella producentkretsar

FILMKOMMISSIONÄR

Filmkommissionären arbetar för att såväl nationella som internationella filmbolag ska välja Åland som inspelningsplats. Uppdraget innefattar att marknadsföra Åland som en attraktiv filmregion samt att ge producenter praktiskt stöd i planeringsprocessen

vilket inkluderar att lokalisera inspelningsplatser, hantera tillståndsärenden och skapa värdefulla kopplingar mellan externa produktionsbolag och åländska aktörer inom filmbranschen och näringslivet. Filmkommissionären planerar lämpliga utbildningsinsatser med syfte att stärka den lokala kompetensen inom film. Filmkommissionären ansvarar också för hemsidan www.film.ax. Domänadressens ägare är landskapsregeringen.

HÅLLBARHET

Åland jobbar för hållbarhet i alla sektorer – även inom filmproduktion. Filmproduktionen på Åland arbetar i linje med hållbarhetsinitiativet barkraft.ax.

UPPFÖLJNING AV STRATEGIN

Filmkommissionären rapporterar månatligen till Visit Ålands vd och landskapsregeringens representanter på kulturbyrån och sammanställer årligen en verksamhetsberättelse. Avstämningsmöten mellan berörda parter hålls två gånger per år.

SLUTSATS

Filmstrategi Åland bygger på en kombination av storslagen natur, ett unikt kulturarv, lokal anpassningsförmåga och stark marknadsföring. Genom att investera i utveckling, vara flexibel i produktionen, satsa på effektiv marknadsföring och stärka den lokala kompetensen ska Åland bli en hållbar och konkurrenskraftig filmdestination.

Filmstrategi Åland 2025 - 2030 har antagits av Ålands landskapsregering den 20.5.2025 och ersätter den tidigare filmstrategin från 2015.

Avtal Filmkommissionärsverksamhet

KULTURBYRÅN OCH VISIT ÅLAND R.F.

Dnr: ÅLR 2025/3504

Datum: 20.5.2025

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

Innehållsförteckning

SAMARBETSAVTAL	2
Visit Ålands verksamhetsområde	2
Filmkommissionärens verksamhet	2
Samverkansformer	3
Finansiering	3
Rapportering	3
Övrigt	4
Ikraftträdande	4

AVTAL FILMKOMMISSIONÄRSVERKSAMHET

Följande avtal har ingåtts mellan Visit Åland r.f. och Kulturbedriften vid Ålands landskapsregering för perioden 1.1.2025–31.12.2027. Avtalet upprättas mellan Kulturbedriften och Visit Åland r.f. med syfte att upprätthålla filmkommissionärsverksamheten på Åland, under förutsättning att lagtinget beviljar medel.

Visit Ålands verksamhetsområde

Visit Åland är en medlemsförening och Ålands officiella turistorganisation. Visit Ålands uppgift är att marknadsföra besöksmålet Åland och upprätthålla turistinformation, stimulera turistbranschen till utveckling, kvalitetshöjning och nya investeringar. Visit Ålands uppgift är även att upprätthålla en kontinuerlig kontakt mellan branschen och landskapsregeringen.

Visit Åland har en central roll att verka för och synliggöra Åland som en hållbar och attraktiv besöksdestination. Arbetet tar avstamp i Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland och Färdplan för hållbar turism 2030.

Filmkommissionärens verksamhet

Filmkommissionären på Åland arbetar för att fler inhemska och utländska filmbolag ska spela in film på Åland med syfte att

- bidra till positiva samhällsekonomiska effekter genom filmbolagens inköp av tjänster och varor (så kallad spend)
- arbeta för att filmproduktionerna förläggs till för- och eftersäsong då ledig kapacitet finns inom logi, catering, logistik m m
- anlita och utbilda lokala filmarbetare
- öka kännedomen om Åland i omvärlden
- främja Åland som besöksmål, så kallad fotspårsturism vilket även inkluderar kommersiella produktioner som exempelvis tv-program, sociala medier och streamingtjänster.

Filmkommissionärsverksamheten ska omfatta lobbning, marknadsföring, införsäljning och information om Åland som inspelningsregion, samt bistå producenter med planering, till exempel att hitta lämpliga inspelningsplatser, hjälpa till med olika tillståndspåbuds och logistik. Till verksamheten hör även att nätverka och förmedla kontakter mellan externa produktionsbolag och åländska aktörer och näringslivet.

Genom Ålands medlemskap i Nordic Film Commission och EUFCN (European Film Commission Network) samverkar filmkommissionären med aktörer på det nordiska och europeiska planet, deltar i internationella filmfestivaler och events för omvärldsbevakning och samverkan med utländsk filmindustri.

Vidare ansvarar filmkommissionären för Åland Film Commissions information på nätet, i dagsläget hemsida och sociala medier.

Filmkommissionären följer upp filmproduktionernas resultat och kontrollerar kostnader i relation till beviljat stöd med hänvisning till köpta tjänster och varor på Åland, så kallad spend.

Samverkansformer och rapportering

Visit Ålands vd tillsammans med filmkommissionären för en kontinuerlig dialog med kulturbedriften, byråchef och specialsakkunnig i kulturförvaltning. Filmkommissionären sammanställer månadsvisa korta rapporter över

nuläget. Mer ingående avstämningar/avrapporteringar sker två gånger per år, såvida inte annat gemensamt överenskomms mellan Visit Åland och kulturbyrån.

Ålands kulturdelegation utser två sakkunniga personer att avge utlåtanden till kulturdelegationen och till Ålands landskapsregering i frågor som rör filmstöd, såväl lokala som utländska produktioner, samt andra filmrelaterade frågor. Filmkommissionären biträder landskapsregeringen och kulturdelegationen i beredningen. Filmstöd för lokala filmproduktioner fördelas av kulturdelegationen. Beslut om stöd till utomåländska produktioner tas av Ålands landskapsregering som även avtalar om stödet med filmproduktionsbolaget.

Båda parter förbinder sig att i god tid underrätta varandra om eventuella förändringar av förutsättningarna för detta avtal som kan påverka den verksamhet som filmkommissionären bedriver.

Verksamheten ska samspela med och bidra till att uppfylla målen i

- Filmstrategin Åland 2025 – 2030, ÅLR 2025/3503
- Riktlinjer för handläggning och beviljande av produktionsstöd till utomåländska filmproduktioner, ÅLR 2024/2613
- Kulturpolitisk strategi för Åland 2024–2030, ÅLR 2024/6620
- relevanta delmål i Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda, Bärkraft

Redovisning och uppföljning av filmstöd som beviljats av Ålands landskapsregering för filmproduktion görs av filmkommissionären i samarbete med kulturbyrån.

Finansiering

Ålands landskapsregering lämnar ett årligt finansiellt stöd till Visit Åland för filmkommissionärsverksamhet. Stödet beviljas i enlighet med fastställd budget för landskapet Åland och belastar budget momentet 51 600. Det beviljade beloppet, 61 000 euro per år under avtalsperioden under förutsättning att lagtinget beviljar, betalas ut i en rat omgående vid årets början. Redovisning för användningen av beviljade medel sker då verksamhetsberättelse och bokslut för det gångna året är fastställt, dock senast inom april månad.

Landskapsregeringens årliga stöd för filmkommissionärsverksamheten till Visit Åland ska täcka följande kostnader:

- tillgång till kontorsutrymme med därtill hörande nödvändiga inventarier
- kontorsmateriel, teknisk utrustning och abonnemang/driftkostnader
- behov av administrativa tjänster som behövs för filmkommissionärens verksamhet, såsom löne- och ekonomiadministration
- medlems- och deltagaravgifter till bl a Nordic Film Commission, miljölicenser och liknande
- resor, resekostnader, traktamenten och kilometerersättning
- ev. övriga aktiviteter såsom utbildningar och liknande, såvida inte särskilda skäl föreligger för undantag som medger landskapsfinansiering vilket i så fall avtalas separat

Landskapsregeringen äger och bekostar domänadressen film.ax. Visit Åland ansvarar för innehållet på hemsidan och bekostar webbhotellavgiften.

Övrigt

Efter att detta avtal har trätt i kraft kan avtalets innehåll ändras enligt överenskommelse mellan parterna.

Eventuella meningsskiljaktigheter om tillämpningen av detta avtal löses i dialog mellan parterna.

Detta avtal upphör att gälla om lagtinget beslutar att verksamheten vid Visit Åland ska upphöra. Avtalet upphör då att gälla vid samma tidpunkt som verksamheten upphör till följd av lagtingets beslut. Avtalet kan upphöra vid en annan tidpunkt enligt skriftlig överenskommelse mellan parterna.

Ikraftträdande

Detta avtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar, ett till vardera parten.

Detta avtal träder i kraft den 20.5.2025

Ålands landskapsregering

Annika Hambrudd
Vicekantråd

Viveka Löndahl
Landskapsantikvarie/Byråchef

Visit Åland r.f.

Noora Löfström
Verkställande direktör

Hubertus von Frenckell
Styrelseordförande